

พ่อกับแม่สุดท้าย

บัญชา เกียรติจรุงพันธ์ บรรณาธิการ, นายวันชนะ อ่อนสุวรรณ และคณะ (2559). **ที่นาผืนสุดท้าย.**
โครงการน้อมนำการพัฒนาตามแนวพระราชดำริมาบูรณาการต่อยอดงานพัฒนา
การศึกษา พ.ศ. 2559 สำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

หนังสือสำหรับชุมชน และโรงเรียนบ้านหนองแวงภูเขา ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

ณ หมู่บ้านหนองแขวง ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
 ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทั้งปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกข้าว รวมถึงเลี้ยงสัตว์

ครอบครัวหนึ่งทำอาชีพเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ปลูกข้าว เหมือนกับครอบครัวอื่น ๆ
มีพ่อจ่าน แม่สวย และลูกชายที่ซื่อสัตย์อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ทุกครอบครัวในหมู่บ้านของนางจะมีรายได้หลักมาจากการเกษตร

แต่ตอนนี้เกิดปัญหาใหญ่คือ ไม่มีน้ำที่จะมาใช้ในการเกษตรเพราะฝนไม่เป็นระยะเวลานานหลายเดือน

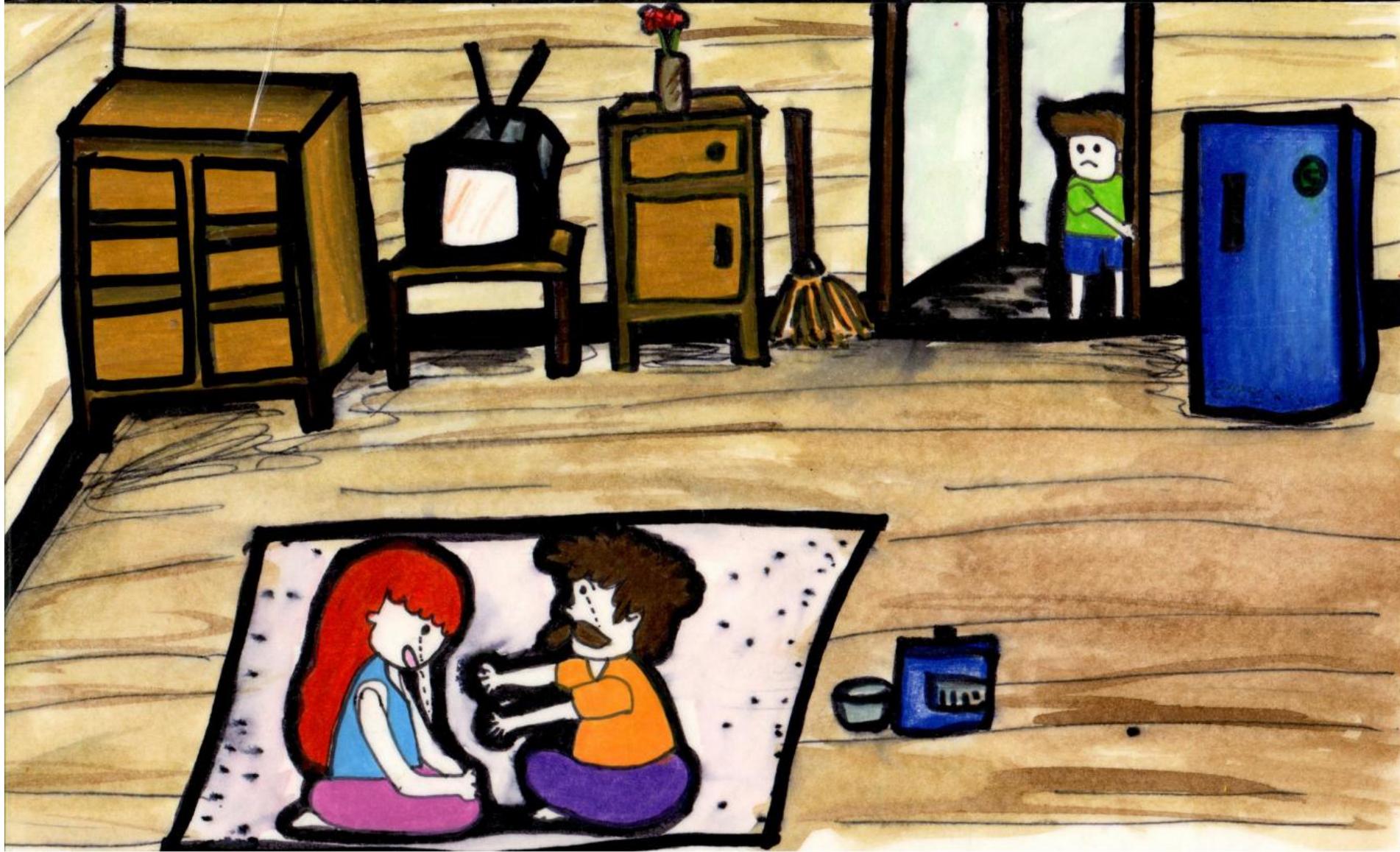
น้ำในบึงแห้งขุดทำให้พืชที่ปลูกตาย สัตว์ที่เลี้ยงก็ขาดแคลนอาหาร

แม้จะร้องจึงต้องไปกู้เงินจากธนาคารมาใช้จ่าย แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังไม่ทุเลา
ทำให้พ่อจ่านต้องไปกู้เงินนอกระบบจากนายทุนโดยเอาโฉนดที่นาผืนสุดท้ายของครอบครัวค้ำประกันไว้

ครอบครัวของจ้อยได้นำเงินไปซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้เพื่อหวังว่าจะช่วยให้พืชผลเจริญงอกงาม
แต่ไม่ได้ผลเพราะความรุนแรงของภัยแล้งนั้นหนักขึ้นเรื่อย ๆ

พ่อจ่านและแม่จ่าชอบมีความสุขใจเป็นอย่างมากเพราะหากไม่มีผลผลิตทางการเกษตรไปขายก็จะไม่มีเงินใช้หนี้
ก็จะถูกยึดที่นาซึ่งเป็นสมบัติชิ้นสุดท้ายของครอบครัว จ้อยก็ได้แอบฟังอยู่และได้ยินทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อแม่คุยกัน

วันที่ต่อมาจ๋อยได้ไปเรียนตามปกติแต่เรียนไม่รู้เรื่องเพราะมีมันต์กังวลเรื่องปัญหาที่ครอบครัวกำลังเผชิญอยู่
จนทำให้คุณครูสังเกตเห็นถึงความผิดปกติ

คุณครูเรียกให้จ้อยไปพบที่ห้องพักครูทำให้ทราบสาเหตุที่แท้จริง
 จึงหาทางแก้ไขโดยบอกให้จ้อยไปบอกผู้ใหญ่บ้านประกาศว่าจะมีปราชญ์ชาวบ้าน
 มาให้ความรู้เพื่อแก้ปัญหานี้โดยจะเป็นผู้ติดต่อให้

จ้อยจึงไปบอกผู้ใหญ่บ้านและกลับบ้านมาชวนพ่อไปรับฟังความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน
แม่จ้อยดีใจมากและจะไปรับฟังแต่พ่อจ้อยจะไม่ไปเพราะคิดว่าไม่มีใครสามารถจะช่วยเหลือปัญหานี้ได้

ปราชญ์ชาวบ้านสอนให้ทำเกษตรตามแนวคิดทฤษฎีใหม่และมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน
เพื่อบันทึกรายรับรายจ่ายให้กับชาวบ้านเพื่อจะสามารรถช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แม่สร้อยได้ลองทำตามที่ปราชญ์ชาวบ้านสอน โดยมีจ้อยคอยให้กำลังใจอยู่ตลอดเวลา

แต่พ่อจ่านกก็ยังไม่เห็นด้วย แม่สร้อยก็พยายามทำอย่างมุ่งมั่น

โดยหวังว่าความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านจะช่วยเหลือปัญหาครอบครัวได้

จ้อยจะไปขอร้องให้คุณครูช่วยตามปราชญ์ชาวบ้านกลับมาอีกครั้ง

เพราะความรู้ที่ได้นำไปใช้ไม่ประสบความสำเร็จ

ปราชญ์ชาวบ้านเห็นความตั้งใจของจ้อยจึงกลับมาที่หมู่บ้านหนองนางและพาลงมือปฏิบัติจริง

ปราชญ์ชาวบ้านจึงได้หาวิธีวิธีการทำอย่างละเอียดที่นายของครอบครัวจ้อย
ซึ่งมีครอบครัวอื่น ๆ ที่สนใจมาศึกษาวิธีการทำด้วยกันทำให้ทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

เวลาผ่านไปผลผลิตของกวางมีขึ้นบ้างแต่การใช้จ่ายของครอบครัวจ้อย
 ก็ยังไม่พอใช้ แม่จ้อยจึงได้เริ่มมีการวางแผนการใช้จ่ายและการลงทุนในครอบครัว
 ตามคำแนะนำของปราชญ์ชาวบ้าน

ครอบครัวของจ้อยได้ลงทำตามหลักการที่ปราชญ์ชาวบ้านสอนจนประสบความสำเร็จสามารถได้ผลผลิต

ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า มีการใช้พื้นที่ที่มีอยู่จนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

และยังมีการจัดบัญชีรายรับรายจ่ายของครอบครัวทำให้สามารถวางแผนการใช้เงินได้อย่างดี

ความสำเร็จของครอบครัวช่วยทำให้พ่อจ่านและแม่จ่านได้เผยแพร่ประสบการณ์และชาวบ้านคนอื่น ๆ
และเป็นบุคคลที่คอยให้คำปรึกษาด้านการเกษตรให้กับผู้ที่สนใจ

หนังสือเรื่อง ที่นาผืนสุดท้าย

สำหรับชุมชน และโรงเรียนบ้านหนองแขวงภูเขา ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
ผลิตและสร้างขึ้น ตามแผนงาน

โครงการน้อมนำการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ มาบูรณาการต่อยอดงานพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2559
สำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผศ.ดร.เพ็ญประภา เพชระบูรณิน	ผู้จัดการสำนักงาน
ดร.ประยุทธ์ ชูสอน	ที่ปรึกษาโครงการ
ดร.พงษ์ศักดิ์ ยั่งยืน	ที่ปรึกษาโครงการ
ผศ.ดร.บัญชา เกียรติจรุงพันธ์	หัวหน้าคณะทำงานโครงการ
ผศ.ดร.นิลาวรรณ ฉันทะปรีดา	คณะทำงานโครงการ
ผศ.ดร.วิลาวัลย์ ขมนิรัตน์	คณะทำงานโครงการ
ผศ.ดร.ยศ บริสุทธิ์	คณะทำงานโครงการ
นางเบญจมาภรณ์ มามุข	คณะทำงานโครงการ
ดร.เชษฐา โพธิ์ประทับ	คณะทำงานโครงการ
น.ส.วริชฎา หงษ์กาญจนกุล	คณะทำงานโครงการ
น.ส.สาวิตรี ศรีมงคล	คณะทำงานโครงการ

โรงเรียนหนองแขวงภูเขา ครู นักเรียน ประชาชนท้องถิ่น ชาวบ้าน ในชุมชน บ้านหนองแขวง

นายจำเริญ จำเมืองฮาม	ผู้อำนวยการโรงเรียน
นางสายตา พรหมดอนก่อ	ครู / ผู้ประสานงาน
นายคำเบา คำงาม	ประชาชนท้องถิ่นด้านพิธีกรรมและศาสนา
นายฉัตรชัย คำงาม	ผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองแขวง
เด็กชายฉัตรวัฒน์ กงเพชร	นักเรียน
เด็กชายชุตติพงษ์ ศรีสวัสดิ์	นักเรียน
เด็กชายรัฐภูมิ ขาวหิต	นักเรียน
เด็กชายกิตติศักดิ์ จันทร์ประทีป	นักเรียน
เด็กชายปรเมตร์ ฐิปัญญา	นักเรียน
เด็กหญิงศิริลักษณ์ นามโครต	นักเรียน
เด็กหญิงปวีณา สุดี	นักเรียน
เด็กหญิงหทัยา สีอ่อน	นักเรียน
เด็กหญิงกัญญารัตน์ สาครอาจ	นักเรียน
เด็กหญิงพัชร ศรีหนองโคตร	นักเรียน
เด็กหญิงภาวรินทร์ แป้นเขียว	นักเรียน
เด็กหญิงสุทธิพร สุขภูมิ	นักเรียน
เด็กหญิงธิดารัตน์ มูลแขวง	นักเรียน
เด็กหญิงจิตติภัทรา สูงกรม	นักเรียน
เด็กหญิงศิริลักษณ์ ศักดิ์เทวี	นักเรียน

คณะวิทยากร ปฏิบัติการในชุมชน สร้างและผลิตหนังสือเล่มเล็กและภาพยนตร์สั้น
อาจารย์และนักศึกษาสภาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผศ.ดร.บัญชา เกียรติจรุงพันธ์	บรรณาธิการ	อาจารย์
นายวันชนะ อ่อนสุวรรณ	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาววิศรดา แพงมา	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาวศุภมาส โสชัยยันต์	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นายกันติทัต จันทร์วิเศษ	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นายเฉลิมชัย ศรีพันลม	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาวพรพิพัฒน์ เสนจันทรดีไชย	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาวศุภัสสร สาธูปันธ์	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นายยืนยง พรหมรินทร์	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาวจิราพร ก้อนดินจี	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา
นางสาวสุธีกานต์ สมิแจ่ม	วิทยากร / สร้างและผลิต	นักศึกษา

B B B B B B B B B B B B B B B

